گذر

بدهی ۱۱۵۰۰ میلیاردتومانی وزارت نیرو

● **ایسنا:** معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت نیرو گفت: در حال اخذ مجوزهای حقوقی برای عرضه هزارمیلیاردتومان اوراق مشارکت دیگر از سهمیه دو هزارمیلیاردتومانی اوراق مشارکت سال ۹۲ هستیم. علیرضا دایمی با تاکید بر اینکه هزارمیلیاردتومان اوراق مشارکت بین پیمانکاران توزیع شده و این کار ادامه دارد، گفت: استقبال نسبتا خوبی از اوراق مشارکت در این عرصه شده است. وی تصریح کرد: سهمیه ما در سال ۹۲، دوهزارمیلیاردتومان اوراق مشارکت بوده که درحال‌حاضر، درحال اخذ مجوزهای حقوقی برای عرضه هزارمیلیاردتومان اوراق دیگر هستیم. دایمی در مورد میزان بدهی وزارت نیرو به پیمانکاران گفت: در بخش آب حدود سه‌هزارو ۵۰۰میلیاردتومان بدهکاریم و در بخش برق عمده بدهی مربوط به تولیدکنندگان بخش خصوصی و کمتر بدهی مربوط به پیمانکاران است. در این عرصه حدود هشت‌هزارمیلیاردتومان به تولیدکنندگان بخش خصوصی برق بدهکار هستیم.

گزارش «رویترز» از کمبود آب در ایران

● **فارس:** خبرگزاری رویترز در گزارشی از کمبود آب در ایران و مدیریت منابع آبی به‌عنوان یک بحران و چالش امنیتی یاد کرد. خبرگزاری رویترز در گزارشی درباره بحران کم‌آبی در ایران نوشت: طی دودهه گذشته دریاچه ارومیه تقریبا ناپدید شده و ساکنان اطراف از این موضوع به شدت تحت‌تاثیر قرار گرفته‌اند. این گزارش نوشت: کمبود آب یکی از مسایل عمده کشورهای خاورمیانه است جایی‌که نرخ زاد و ولد زیاد است و افزایش مصرف و مدیریت ضعیف باعث ازبین‌رفتن منابع و ذخایر آبی شده است. اما ایران در این میان جزو بدترین کشورهای خاورمیانه در این زمینه است. رویترز در ادامه مدعی شد که ایران با مسایل عمده‌ای از جمله تحریم‌های آمریکا مواجه است اما بحران آب در این کشور یک تهدید ویژه محسوب می‌شود که باعث شده در بعضی از شهرهای این کشور وضعیت قرمز اعلام شود. گری لوییس، هماهنگ‌کننده سازمان‌ملل در ایران می‌گوید که کمبود آب، یک چالش امنیتی شدید در ایران کنونی محسوب می‌شود.

چینی‌ها برای سرمایه‌گذاری به قم می‌آیند

● **ایرنا:** سازمان صنایع کوچک و شرکت شهرک‌های صنعتی ایران اعلام کرد: سرمایه‌گذاران استان گانسوی چین مشتاق به استفاده از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در شهرک‌های صنعتی قم و منطقه ویژه سلفچگان هستند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان صنایع کوچک و شرکت شهرک‌های صنعتی ایران، سال ۱۳۸۵ در چارچوب مبادلات تجاری، میان استان قم و گانسوی چین رابطه خواهرخواندگی ایجاد شد که به‌تازگی یک‌هیات از استان قم به گانسوی چین عزیمت کردند و برای شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری متقابل، مذاکراتی صورت گرفت. در این گزارش، به سفر قریب‌الوقوع هیات چینی از ایالت گانسو به همراه بیش از ۹۰ سرمایه‌گذار در رشته‌های مختلف صنعتی و کشاورزی در مردادماه سال‌جاری اشاره شده است. این گزارش می‌افزاید: شهرک‌های صنعتی استان قم از لحاظ قرارگرفتن در شاهراه مواصلاتی کشور در مذاکره اولیه با سرمایه‌گذاران چینی، نقطه مناسبی برای سرمایه‌گذاری است. قرار است، مردادماه سال‌جاری بیش از ۹۰ غرفه در محل نمایشگاه دایمی استان قم به مذاکره بین سرمایه‌گذاران ایرانی و چینی اختصاص یابد.

درخواست توقف ارایه سفارش ساخت کشتی به خارج

● **تسنیم:** هیات‌مدیره انجمن سازندگان شناور، تجهیزات و سازه‌های دریایی ایران در نامه‌ای به رییس‌جمهوری، خواستار ممانعت از سفارش ساخت شناورها به کشورهای خارجی شد. در پی انتشار اخباری مبنی بر دور تازه سفارش‌های ساخت کشتی ایران به چین در پی کاهش تحریم‌ها و فشارهای بین‌المللی، هیات‌مدیره انجمن سازندگان شناور، تجهیزات و سازه‌های دریایی ایران، نامه‌ای را خطاب به حسن روحانی، ارسال کرد. در این نامه آمده است: بدین‌وسیله به استحضار می‌رساند که سفارشات عمده‌ای در ساخت شناورها و سازه‌های متحرک فراساحلی مورد نیاز کشور، به کشورهای خارجی سرازیر شده است که شمه‌ای از آن به شرح زیر است: الف- خرید ۱۲ فروند کشتی حمل گاز مایع (ال‌پی‌جی)، با هزینه‌ای در حدود یک‌میلیارددلار. ب- قرارداد ۳۲۲میلیون‌دلاری با یک شرکت چینی برای خرید ۱۰ فروند کشتی باری در حال انعقاد است که احتمال می‌رود طرف خریدار در این قرارداد، از شرکت‌های دولتی یا شبه‌دولتی باشد. ج- سفارش ساخت چندین فروند سکوی حفاری از نوع جک‌آپ، توسط شرکت‌های مختلف دولتی و شبه‌دولتی و حتی شرکت‌های به ظاهر خصوصی با چین قطعی شده که بعضا تولیدات غیرکیفی کشور چین در این مورد، تاکنون تحویل شده است. در ادامه این نامه آمده است: مسلما اینگونه خریدها از خارج از کشور، به‌صورت جدی صنعت داخل را تحت تاثیر قرار خواهد داد. به‌طوری‌که باعث عدم‌سفارش به داخل و نتیجتا ورشکستگی باقیمانده شرکت‌های نیمه‌فعال عرصه صنعت دریا خواهد شد.

جزییات وام‌های معوق بانکی اعلام شد

۱۵هزارمیلیاردتومان، بدهی معوق ۶۱ وام‌گیرنده

شرق: از ۸۷هزارمیلیاردتومان معوقات تسهیلات غیرجاری بانک‌ها، ۴۰درصد به سه بانک ملی، پارسیان و تجارت تعلق دارد. در بین این بانک‌ها هم بانک ملی با بیشترین میزان مطالبات یعنی ۱۳هزارمیلیاردتومان که برابر ۱۴درصد کل معوقات است؛ در فهرست طلبکاران، صدرنشین شده. طبق بررسی مرکز پژوهش‌های مجلس، پس از بانک ملی نیز بانک‌های پارسیان و تجارت هم به‌عنوان دارندگان بیشترین معوقات بانکی معرفی شدند. رقم مطالبات بانک ملی ۱۳هزارمیلیاردتومان، پارسیان و تجارت نیز هرکدام ۱۱هزارمیلیاردتومان عنوان شده است. سلیمانی، مدیر گروه بازارهای مالی مرکز پژوهش‌های مجلس درخصوص جزییات پرونده این بدهکاران به «مهر» گفت: بدهکاران بانکی بالای صدمیلیاردتومان ۶۱نفر هستند که با ۱۵هزارمیلیاردتومان بدهی ۱۹درصد، کل بدهکاران تسهیلات غیرجاری را شامل می‌شوند. ۱۱۰نفر نیز بین ۵۰ تا صدمیلیاردتومان بدهی دارند که در مجموع با هفت‌هزارو ۵۰۰میلیاردتومان ۹درصد بدهکاران را تشکیل می‌دهند. وی تفاوت نرخ سود بانکی با میزان تورم، ضعف در نظارت پیشین بانک‌ها، وجود مشکلات در صدور اجرایی ثبت و مراحل رویه‌های قضایی، تلاش بدهکاران برای ثبت اموال خود به نام دیگران، نبود اعتبارسنجی برای مشتریان و تهدید به اعلام ورشکستگی از جانب برخی بدهکاران را از مهم‌ترین راه‌های وجود حجم انبوه معوقات بانکی بر اساس گزارش‌های به‌دست‌آمده برشمرد. سلیمانی گفت: در بسیاری از کشورها معوقات بانکی کمتر از دودرصد کل تسهیلات اعطاشده را شامل می‌شود اما در کشور ما این رقم به ۱۵درصد می‌رسد که این نشان از وضع بغرنج این مساله در نظام بانکی دارد.

۸۰درصد مطالبات مشکوک‌الوصول است

رقم عنوان‌شده از سوی مرکز پژوهش‌ها یعنی ۱۳هزارمیلیاردتومان مطالبات معوق بانک ملی مورد تایید مدیرعامل این بانک هم قرار گرفت. عبدالناصر همتی روز گذشته در جمع خبرنگاران، جزییاتی دیگر از این پرونده را نیز عنوان کرد. او گفت: از ۱۳هزارمیلیاردتومان مطالبات معوق‌شده ۸۰درصد مشکوک‌الوصول است. همتی از مطالبات معوق به‌عنوان ارثیه این بانک نام برد و اظهار امیدواری کرد با تشکیل ۱۰ کارگروه ویژه معوقات تعیین‌تکلیف شود. او عدم رعایت بهداشت اعتباری و عدم نظارت در خرج تسهیلات را هم از دلایل به‌وجودآمدن این حجم از معوقات بیان کرد. همتی با انتقاد از تسهیلات دستوری که در گذشته به بانک ملی تحمیل می‌شد، گفت: در حال حاضر فشارهایی به بانک ملی وارد می‌شد که البته این فشارها به‌صورت مستقیم نیست اما به‌هرحال این فشارها به مدیرعامل وارد می‌شود و باید به سوالات پاسخ داده شود. در عین حال در این شرایط باید موضوعات حاشیه‌ای را مدیریت کنم که باعث می‌شود بخشی از انرژی بنده از مشکلات اصلی به فرعی منتقل شود.

۳ شرط توافق با بدهکاران

مدیرعامل بانک ملی توضیح داد: ما سه شرط را برای بدهکاران می‌گذاریم؛ اول اینکه بخشی از معوقات پرداخت شود، دوم نرخ سود تسهیلات به ۲۲درصد برسد و سوم وثایق تحکیم شود و بر همین اساس در این مدت دوهزارو ۸۰۰میلیاردتومان معوقات که متعلق به ۲۵ ذی‌نفع است تعیین‌تکلیف شد. اگر بدهکار این شروط را نپذیرد بانک پیگیری‌های قضایی برای وصول مطالبات را در دستور کار قرار می‌دهد.

پیگیری وصول بدهی گروه آریا

وی همچنین درخصوص عدم پرداخت بدهی‌های گروه امیرمنصور آریا اظهار کرد: اصل ال‌سی برای بانک ملی باز شده که بازمانده‌های مه‌آفرید باید ۱۵۰هزارمیلیاردتومان رقم آن را به بانک ملی بپردازند. همتی از مذاکراتی که با مه‌آفرید خسروی در زندان با حضور وکیل وی و معاون دادستان داشت صحبت کرد و گفت: قرار شده بود که ۸۰درصد گروه ملی فولاد را قیمت‌گذاری کرده و به بانک ملی واگذار شود اما اختلاف‌نظرهایی درباره قیمت کارشناسی آن وجود داشت که در رفت‌وبرگشت‌های آن مه‌آفرید اعدام شد. وی ادامه داد: اخیرا مکاتباتی صورت داده‌ایم مبنی بر اینکه خواستار واگذاری گروه فولاد به بانک ملی شده‌ایم تا بر اساس آن بخش اصلی ال‌سی را دریافت کنیم و در مورد فرع آن هم ادعا داریم که یا باید بازماندگان خسروی آن را به ما بپردازند یا از طرق دیگری پرداخت شود و شکایت‌های حقوقی در این زمینه را مطرح کرده‌ایم.

مسعود نیلی در نشست هیات نمایندگان اتاق:

دولت ادعای کامل‌بودن بسته خروج از رکود را ندارد

مسعود نیلی، مشاور اقتصادی دولت یازدهم دیروز میهمان سی‌وهفتمین نشست هیات نمایندگان اتاق ایران بود؛ نشستی که در آن، رییس اتاق ایران از سیاست‌های اقتصادی دولت یازدهم انتقاد کرد و گفت: غفلت دولت دهم و تاخیر دولت یازدهم برای درمان حادترین بیماری اقتصاد ایران، از نبود توان کارشناسی لازم برای سیاست‌گذاری در بدنه دولت حکایت می‌کند. شافعی با انتقاد از بسته حمایتی دولت برای خروج غیرتورمی از اقتصاد با بیان اینکه در تدوین این بسته، نظر بخش خصوصی و اتاق بازرگانی گرفته نشده، گفت: ما خود را ملزم می‌دانیم تمام تلاش خود را برای کمک به دولت در اجرایی‌شدن این بسته و رفع نواقص آن به کار ببریم. برای همین تقاضای ما این است که مهلت اظهارنظر ۱۰روزه بخش خصوصی در مورد این بسته تمدید شود. او با بیان اینکه دولت با ایجاد نهادهای جدید به نام ستاد هماهنگی امور اقتصادی عملا نهاد مهم شورای اقتصاد را که جایگاه آن مشخص است، نادیده گرفته است، گفت: اگر وقفه زمانی تاثیر سیاست‌ها را پس از اعمال آنها در نظر بگیریم می‌توان نتیجه گرفت بهبود کامل وضعیت اقتصادی تا پایان سال‌جاری امکان‌پذیر نیست. چون در این برنامه به برخی از اصلاحات نهادی و حل ریشه‌ای مشکل که در طی سال‌های طولانی بازتولید شده‌اند توجه نشده و همین سبب می‌شود عملی‌شدن اغلب سیاست‌های پیشنهادی تا پایان سال ۹۴ بعید به نظر برسد.

مسعود نیلی میهمان نشست هیات نمایندگان اتاق ایران در واکنش به اظهارات شافعی گفت: دولت ادعایی در مورد جامع و کامل‌بودن بسته خروج از رکود ندارد. دولت باید آنچه را که فکر کرده منتشر کند تا به نقد عمومی گذاشته شود. او با اشاره به اینکه نباید مطالبات از دولت یک‌طرفه باشد، تاکید کرد: در شرایط فعلی نیاز به اجماع، خردجمعی و تبادل‌نظر بسیار حایزاهمیت است. به همین دلیل سه‌شنبه هفته آتی همایشی با حضور رییس‌جمهور و شش وزیری که در این بسته درگیر هستند، برگزار خواهد شد تا بتوان درخصوص آن هم‌اندیشی کرد. اما باید توجه کنیم که اقتصاد کشور اولین‌بار نیست که با رکود مواجه شده است. اما دولت برای اولین‌بار به طور رسمی تورم را پذیرفته و به دنبال خروج از آن است. نیلی یادآور شد: در دنیا رکود به سمت کاهش تقاضا سوق دارد که این موضوع، عدم‌افزایش قیمت را به همراه دارد اما در کشور شرایط به گونه‌ای است که رکود در سمت تولید ایجاد شده و با کاهش حجم تولید، رکود تورمی و افزایش قیمت کالا رخ می‌دهد. او با تاکید بر اینکه رکود در تولید عدم‌سرمایه‌گذاری را درپی دارد، یادآور شد: در کشور ظرفیت خالی بسیار زیاد است و امروز رشد ناخالص کشور نسبت به سال ۱۳۹۰ حدود ۱۰درصد است.

رییس کمیسیون سرمایه‌گذاری و تامین مالی اتاق بازرگانی ایران هم در این نشست بر واگذاری امور از سوی دولت به بخش خصوصی تاکید کرد. مسعود گلشیرازی هم با نقد بسته پیشنهادی دولت گفت: در کنار نقاط مثبت بسته خروج از رکود غیرتورمی نقاط قابل‌بحث نیز وجود دارد. از آن جمله: دولت مسیرهای پیشنهادی اتاق را در برخی موارد عکس طی کرده است. یا اینکه مشوق سرمایه‌گذاری در بسته دولت دیده نشده که می‌توانست عاملی برای سرمایه‌گذاری صنایع در مناطق محروم به حساب آید. رییس کمیسیون سرمایه‌گذاری و تامین مالی اتاق بازرگانی ایران یادآور شد: تسهیلات به مثلث صنایع ایران که در استان‌های البرز، اصفهان و اراک واقع شده‌اند داده نمی‌شود و این در حالی است که باید از صنایع کوچک بیش از اینها حمایت شود. وی تاکید کرد: ورود بانک‌ها به بنگاه‌داری مغایر قانون است و این در حالی است که برخی از بانک‌ها بیش از ۱۲۰ شرکت دارند که باید رشد حرکت فعالیت بانک‌ها سالانه ۳۰درصد باشد.

علی قنبری در گفت‌وگو با «شرق» بررسی کرد

تدوین و اجرای نادرست؛ گریبانگیر برنامه‌های توسعه

مهدی درویش‌خان

۶۶ سال از زمان تاسیس سازمان برنامه و بودجه می‌گذرد. ۱۰ برنامه توسعه در کشور نوشته و تصویب شده که پنج‌تای آنها در زمان رژیم سابق و پنج‌برنامه دیگر در دوره انقلاب اسلامی تصویب و اجرا شده است؛ ۱۰ برنامه اجرا شده و هنوز نرده میان پیاده‌روها و خیابان‌ها پابرجاست. با «علی قنبری» استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس که روزگاری در کسوت مشاور میرحسین موسوی، روزگاری در منصب استاندار کهگیلویه‌وبویراحمد و روزگاری نماینده مجلس و نایب‌رییس کمیسیون برنامه و بودجه بوده و امروز قائم‌مقام شرکت بازرگانی دولتی ایران است، به گفت‌وگو نشسته‌ایم تا درباره تجربه برنامه‌نویسی و افت‌وخیزهای آن و همچنین درباره چندوچون برنامه‌ششم توسعه گفت‌وگو کنیم. آنچه در ادمه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی ما با علی قنبری است:

مرور تجربه تدوین، تصویب و اجرای ۱۰برنامه توسعه در ۶۶ سال گذشته نشان می‌دهد تنها سه‌برنامه از این ۱۰ برنامه به اهداف خود رسیده‌اند و برنامه‌های دیگر ناموفق بوده‌اند؛ به‌ویژه برنامه‌های چهارم و پنجم، چرا برنامه‌های توسعه در کشور ما ناکام بوده‌اند؟

ضعف‌های بسیاری در اجرای برنامه‌های توسعه وجود داشته اما اینطور نیست که لزوما برنامه‌های توسعه در کشور ما با شکست روبه‌رو شده باشد؛ برنامه‌سوم توسعه بعد از انقلاب نمونه یکی از برنامه‌هایی است که بسیار موفق بود و بنابر گزارش‌ها ۸۰درصد از اهداف تعیین‌شده برای این برنامه محقق شد، زیرا هم دولت و هم مجلس و هم سایر نهادهای حاکمیت به دنبال تحقق اهداف برنامه بودند.

اما درباره برنامه‌چهارم و پنجم توسعه این اتفاق نیفتاد و این برنامه‌ها رسما اجرایی نشدند؟

برنامه‌چهارم برنامه خوبی بود؛ اتفاقا در زمان تصویب این برنامه بنده نماینده مجلس و نایب‌رییس کمیسیون برنامه و بودجه هم بودم؛ برنامه‌چهارم برنامه‌ای بسیار علمی و نتیجه تجارب موفق دوران آقای خاتمی بود، ولی متاسفانه با آمدن آقای احمدی‌نژاد برنامه کلا اصلاح شد.

چرا؟

چون آقای احمدی‌نژاد به نظام برنامه‌نویسی اعتقاد نداشت، بیشتر به مباحث شعاری و کارهای زودبازده توجه داشت.

یعنی چه؟

فرض کنید ما رشد اقتصادی هشت‌درصدی را که در چشم‌انداز ۲۰ساله کشور در نظر داشتیم و نیازمند برنامه‌ریزی بلندمدت بود، خیلی مورد علاقه و اولویت آقای احمدی‌نژاد نبود و بیشتر به کارهای عوام‌گرایانه و شعارهایی از قبیل مدیریت جهانی علاقه‌مند بود؛ برای همین بود برنامه‌چهارم که اولین برنامه از چشم‌انداز ۲۰ساله کشور بود و از سوی رهبری ابلاغ شده بود، متاسفانه از اهداف خودش و چشم‌انداز کاملا منحرف شد و بنابر گزارش‌ها فقط ۳۰درصد آن اجرا شد که به معنای اجرانشدن برنامه است.

چه چیزی موجب این انحراف شد؟

باورنداشتن به کار کارشناسی و برنامه‌ریزی... برای اولین‌بار سازمان برنامه کشور بعد از حدود ۶۰ سال فعالیت در سال ۱۳۸۶ به دستور آقای احمدی‌نژاد تعطیل شد، شیوه بودجه‌نویسی کشور تغییر کرد و بسیاری از بنیان‌های برنامه‌نویسی توسعه دستخوش تغییر یا به کل تعطیل شد؛ همین موضوع لطمه زیادی به برنامه‌نویسی و بودجه‌گذاری کشور زد.

برنامه‌پنجم چطور؟

برنامه‌پنجم هم سرنوشت مشابهی داشت؛ به‌خاطر تاخیر در تحویل لایحه برنامه‌پنجم توسعه از سوی دولت آقای احمدی‌نژاد، بالاجبار برنامه‌چهارم یک‌سال تمدید شد و از سوی دیگر هم برنامه‌پنجم یک‌سال دیرتر شروع شد که این به معنای ایجاد یک شکاف دوساله در تدوین و برنامه‌نویسی توسعه کشور بود.

این موضوع قبلا هم سابقه داشت؟

ما از سال ۱۳۲۷ که سازمان برنامه و بودجه تصویب شد تا به آن روز هیچ‌وقت چنین موردی نداشتیم؛ این استثنا هم مثل خیلی از استثنائات دوران رییس‌جمهوری سابق بود، برنامه‌نویسی هم در این دوران با تغییر شگرفی روبه‌رو شد، برنامه‌نویسی کلا کنار گذاشته شد و هیچ توجهی هم به اهداف چشم‌انداز ۲۰ساله کشور نشد؛ همین باعث شده که امیدوار نباشیم برنامه‌پنجم هم به بیشتر از ۳۰درصد اهدافش برسد.

برنامه‌پنجم اوج اختلافات مجلس و دولت هم بود، چون مجلس اعتقادی به لایحه دولت نداشت و بسیار با دولت کلنجار رفت تا برنامه را اصلاح کند.

لایحه برنامه‌پنجم نوشته‌شده در دولت بیشتر از آنکه کارشناسی باشد، یک برنامه ذوقی منطبق با خواسته‌های آقای احمدی‌نژاد بود که شکلی شعاری داشت و قابلیت اجرا هم نداشت.

برنامه‌ای که از مجلس بیرون آمد، چطور بود؟

آنچه در مجلس تصویب شد بسیار بهتر از لایحه خود دولت بود، مجلس در آن زمان تلاش زیادی کرد تا این لایحه را اصلاح و قابل اجرا کند اما خب این برنامه هم در نهایت از سوی دولت سابق اجرا نشد.

بعد از برنامه‌سوم توسعه با یک نوع تغییر نگاه به موضوع توسعه مواجه بودیم، به طوری‌که توسعه از مفهوم توسعه اقتصادی فراتر رفت و فرآیندهای توسعه اجتماعی، فرهنگی و سیاسی هم مدنظر قرار گرفت، آیا این معنا از توسعه در برنامه‌های آتی کشور هم وجود خواهد داشت؟

قبل از صحبت درباره آینده باید این نکته را تصحیح کنم که برنامه‌پنجم ادامه روند قبلی در تغییر نگاه به توسعه نبود و یک نوع عقبگرد در آن وجود داشت و اساسا تضعیف نگاه برنامه‌نویسی برای توسعه بود، اما درباره برنامه‌ششم باید بگویم این برنامه بناست با یک نگاه جدید تدوین شود.

منظور از نگاه جدید چیست؟

ما دو نوع برنامه‌نویسی داریم؛ برنامه‌نویسی جامع مثل برنامه‌سوم و چهارم و پنجم توسعه که اهداف کلی سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در آن بیان می‌شود و الزامات خودش را دارد و دیگری برنامه‌نویسی مساله‌محور است؛ یعنی لازم نیست برنامه جامع بنویسیم و برای همه مسایل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشور تعیین تکلیف‌کنیم؛ آن هم تکلیف‌هایی که قابلیت اجرا نداشته باشد.

یعنی مسایل مشخص و جزیی را برای برنامه تعریف‌کنیم؟

ما باید بفهمیم مساله و اولویت ما چیست، ما با نوشتن این برنامه می‌خواهیم چه مساله‌ای را حل کنیم، با این روش برنامه‌نویسی، اهداف قابل دسترس‌تر و زمینی‌تر هستند

آیا تا به‌حال برنامه‌نویسی ما برنامه‌نویسی مساله‌محور نبوده‌است؟

نه، برنامه‌نویسی ما برای توسعه تا به امروز برنامه‌نویسی جامع بوده و بیشتر از کلیات حرف زده شده است؛ اصلا ما توجهی به برنامه‌نویسی مساله‌محور نداشته‌ایم.

در برنامه‌ششم این رویه واقعا تغییر پیدا خواهد کرد؟

به‌عنوان مثال مسایلی که رهبری در ابلاغیه‌های مختلف خود مثل اصل ۴۴ قانون اساسی، اقتصاد مقاومتی و اصلاح الگوی مصرف داشته‌اند؛ اینها را به‌عنوان مسایل اصلی کشور مدنظرخواهیم داشت و در تدوین برنامه تلاش خواهد شد که دسترسی به اهداف این مسایل تضمین شود.

پس باید گفت به سمت برنامه‌ای جزیی‌نگر در توسعه خواهیم رفت؟

البته نوشتن برنامه مساله‌محور ایده بخشی از کارشناسان اقتصادی دولت و معاونت برنامه‌ریزی رییس‌جمهوری است، باید دید این ایده چقدر با استقبال مجموعه دولت و در نهایت مجلس روبه‌رو می‌شود.

پس به نظر شخص شما برنامه مساله‌محور مفیدتر است؟

به نظر شخص بنده با توجه به شرایط کشور ما باید یک‌سری مسایل را هدف قرار دهیم و برای حل آنها درون برنامه‌های جامع توسعه، برنامه‌ریزی کنیم؛ یعنی تلفیقی از برنامه جامع و مساله‌محور، با این رویکرد به برنامه‌نویسی می‌توان بهتر به اهداف تعریف‌شده رسید. لازم نیست همه مسایل سیاسی، فرهنگی و اقتصادی کشور را در قالب یک برنامه حل کنیم.

آیا نگاه شما این است که یک برنامه توسعه پنج‌ساله باید برنامه‌ای باشد که اصل آن بر اقتصاد باشد؟

اقتصاد محور برنامه توسعه است، اما باید برنامه‌ریزی اجتماعی، سیاسی و فرهنگی هم در آن دیده شود؛ ما باید بر توسعه انسانی بیشتر تاکید کنیم.

یعنی چه؟

ما تا به امروز بیشتر به توسعه اقتصادی توجه کرده‌ایم، به نظر من در برنامه ششم توسعه باید بیشتر به توسعه انسانی توجه کنیم؛ یعنی یک شاخص ترکیبی بسازیم.

این شاخص از ترکیب چه شاخص‌هایی باید ساخته شود؟

چهارشاخص اساسی در تشکیل این شاخص وجود دارد؛ یکی از اجزای این شاخص ترکیبی درآمد سرانه است که یک شاخص اقتصادی است، یعنی ما باید در برنامه‌نویسی که هدف اصلی آن توسعه انسانی است به دنبال افزایش درآمد سرانه مردم باشیم، متاسفانه با وجود اینکه ما دومین کشور دارای ذخایر گازی و سومین کشور دارای ذخایر نفتی جهان هستیم؛ در بهترین شرایط ۱۰هزاردلار در آمد سرانه در سال داریم در حالی که این رقم برای کشورهای پیشرفته ۵۰هزار دلار است.

شاخص‌های دیگر چه؟

شاخص دوم شاخص امید به زندگی است؛ در ایران این رقم ۷۲سال برای مردان و ۷۳سال برای زنان است؛ در کشورهای پیشرفته این رقم ۸۲ سال است؛ اگر برنامه‌ششم بر مبنای افزایش امید به زندگی باشد، افزایش حتی یک سال امید به زندگی در طول برنامه‌ششم کار بزرگی خواهد بود. شاخص بعدی هم شاخص نرخ سوادآموزی است که در کشورهای پیشرفته بالای ۹۷درصد است؛ در کشور ما در بهترین شرایط حدود ۸۳درصد است، البته باید توجه داشت معنای سواد از مفاهیم قدیمی فاصله گرفته و امروز ناآشنایی با تکنولوژی‌های جدید هم بی‌سوادی ارزیابی می‌شود.

ادامه در صفحه ۵

خبر

نجات دریاچه ارومیه جهانی شد

● **مهر:** وزیر اقتصاد در دیدار با عمر بوگارا، نماینده بانک‌جهانی بر توسعه و همکاری‌های ایران و این بانک به‌ویژه در پروژه‌های اجتماعی، زیست‌محیطی و انسانی تاکید کرد. علی طیب‌نیا ضمن ابراز تاسف از کاهش سطح همکاری‌های ایران و بانک‌جهانی طی چند سال گذشته، به‌ویژه در زمینه وام‌دهی اظهار کرد: در دیدار با خانم اندرسون (معاون رییس خاورمیانه و شمال آفریقای بانک جهانی)، ایشان نیز اظهار کردند، محدودیت‌هایی که در سال‌های اخیر در روابط بین ایران و بانک‌جهانی به‌وجودآمده، سوءتفاهمی بیش نبوده است.

خروج فیات از ایتالیا پس از ۱۱۵ سال

● **فارس:** پس از توافق فیات با کرایسلر برای ادغام با یکدیگر، این خودروساز پس از ۱۱۵سال از ایتالیا خارج می‌شود. به گزارش راشاتودی، این شرکت طی روزهای گذشته با کرایسلر آمریکا ادغام شد تا هفتمین گروه خودروسازی جهان تشکیل شود.

استان فارس اول و تهران دوم در تلفات رانندگی

● **شرق:** آمار جامع تلفات رانندگی در سراسر کشور نشان می‌دهد شهر تهران با ۷۸۶کشته و شهرستان تفرش با یک کشته در تلفات رانندگی درون و برون‌شهری در سال ۹۲ رکورددار بیشترین و کمترین تلفات هستند. به گزارش روابط عمومی وزارت راه‌وشهرسازی، در آمار تلفات رانندگی در سال ۱۳۹۲ از نظر آمار استانی، استان فارس با ۱۵۳۹نفر کشته رکورددار است و استان تهران با هزارو۴۳۶نفر، استان خراسان‌رضوی با هزارو۳۷۳نفر، استان اصفهان با هزارو۱۱۳نفر و استان خوزستان با ۹۰۷ نفر در رتبه‌های بعدی قرار دارند. استان کرمان ۹۰۴ نفر، استان سیستان‌وبلوچستان ۸۳۵ نفر، استان مازندران ۸۶۹ نفر و استان آذربایجان‌شرقی ۸۰۱ نفر، استان گیلان ۶۵۳ نفر، آذربایجان‌غربی ۶۳۳ نفر و استان کرمانشاه ۵۳۱کشته را در سوانح رانندگی درون و برون شهری در سال ۱۳۹۲ داشته‌اند.

«ری‌اکسپورت» فرش ایرانی از پاکستان

● **مهر:** حمید کارگر، رییس مرکز ملی فرش ایران با بیان اینکه فعالان فرش آمریکا امسال به ایران می‌آیند، گفت: هم‌اکنون درصد بالایی از فرش‌های دستباف ایرانی از طریق پاکستان به آمریکا صادرات مجدد می‌شود.

رشد بیش از ۷۵درصدی تولید خودرو

● **مهر:** در چهارماهه امسال ۳۲۷هزارو۶۷۲ دستگاه انواع خودرو تولید شد که این رقم در مقایسه با چهارماهه نخست سال ۹۲ رشد ۷۵/۷درصدی را نشان می‌دهد.

نام‌سوءاستفاده‌کنندگان اطراف احمدی‌نژاد علنی شود

● **ایسنا:** نایب‌رییس کمیسیون اقتصادی گفت: نامه رییس‌جمهور سابق به بانک مرکزی، دست بانک مرکزی را برای اعلام اسامی برخی بدهکاران بانکی باز کرده است. ایرج ندیمی افزود: با نامه رییس‌جمهور سابق به رییس بانک مرکزی هیچ مسوولیت و وظیفه‌ای برای قوه‌قضاییه ایجاد نمی‌شود و قوه‌قضاییه براساس تشخیص و مصلحت و در چارچوب وظیفه خود عمل می‌کند و فقط این فرصت برای بانک مرکزی ایجاد شده که به صورت آزادانه‌تری با سوءاستفاده‌هایی که در جامعه مطرح می‌شود، برخورد کند و اگر به واقع چیزی باشد آن را علنی کند.

بازار . یکشنبه ۱۲ مرداد

طلاو سکه *	قیمت
طرح جدید	۹۵۰۳۰۰
طرح قدیم	۹۵۰۰۰۰
نیم	۴۷۶۰۰۰
ربع	۲۷۵۰۰۰
گرمی	۱۷۶۰۰۰
گرم ۱۸ عیار	۹۷۳۰۰
اونس * (دلار)	–

قیمت انواع سکه و طلا در بازار رسمی
قیمت در ساعت ۱۸

ارز *	قیمت(تومان)
دلار آمریکا	۳۱۳۵
یورو	۴۲۴۰
پوند	۵۲۷۰
درهم	۸۵۴

* نرخ انواع ارز در صرافی‌های مجاز تهران

عنوان شاخص	مقدار	تغییر (درصد)
کل	۷۴۶۳۷/۴	-۰/۲۷
۳۰ شرکت بزرگ	۳۵۲۷/۶	-۰/۲۸
آزاد شناور	۸۵۴۰۷/۴	-۰/۲۶
بازار اول	۵۵۲۶۴/۶	-۰/۲۲
بازار دوم	۱۴۵۰۷۸/۱	-۰/۴۱
صنعت	۶۲۷۶۲/۵	-۰/۲۴